

Izhaja vsako sredo. Naročnina: letno 30 Din, polletno 15 Din, za inozemstvo letno 50 Din. Inserati po tarifi. Pismenim vprašanjem naj se priloži znamka za odgovor. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo.

Rokopisi se ne vračajo. Plača in toži se v Ljubljani. Uredništvo in uprava je v Ljubljani v Kolodvorski ul. št. 7. Telefon inter. št. 32-59. Redna pri poštni hranilnici št. 14.194.

Javno mnenje

Vsak človek, ki pride do oblasti in do moči, gleda in skrbi predvsem za to, da si pridobi zaupanje naroda, ki je najtrdnjša podlaga trajnosti oblasti in moči. Zaupanje naroda in s tem tudi trajno moč pa si pridobi in zagotovi najlažje tisti, kdor v svojem srcu in v svojem razumu natanko čuti, kaj narod želi, kaj narod hoče in kaj narod mrzi in odklanja. Kdor pa ne more ali celo neče čutiti utripov narodnega notranjega življenja, tega narod (ljudstvo) prej ali slej stré.

Ko je prišel v Nemčiji do moči in veljave Hitler, je dal takoj zapreti vse tiste osebe, na katere je javno mnenje kar s prstom kazalo kot na pokvarjence in korupcijske, ki so (navadno z zlorabo raznih »patriotičnih« gesel) skrbeli ne za narod in državo, ampak samo za sebe in za svoj žep. Ogorčenje proti tej celi družbi izkoriščevalcev javnega premoženja je bilo ogromno, Hitler pa je znal dati javnemu mnenju prav in ravno s svojim nastopom proti tej klik si je pridobil velik del tiste popularnosti, ki ga je dvignila na stopnjo »voditelja« naroda.

Podoben slučaj doživljamo sedaj v Franciji. Tudi tam se je bila korupcija strahovito razpasla in je rastle tako dolgo, dokler niso afere, ki so zvezane z imenom Staviskega, sodu izbile dno. In zopet je bilo ljudsko mnenje tista ogromna moralna sila, ki je zahtevala za užaljeno javno moralo zadoščenje in ga tudi dobilo — poslednje francoske vlade ni strmoglavil parlament, ampak ljudstvo samo, ki gotovo ne bo mirovalo prej, dokler ne bo vrglo ko-

rupcijskega ob tla in pripomoglo javni morali do popolne zmage.

Taki dogodki dajo misliti tudi nam. Tudi pri nas imamo »javno mnenje«, toda vprašanje je, ali je tisto »javno mnenje« pri nas, ki se kaže na zunaj kot tako, res pravo javno mnenje in resnično mnenje ljudstva in široke mase, ali pa pravo in resnično javno mnenje še dremlje nekje globoko v srcu naroda? Po našem mnenju govori mnogo znakov za to, da se pravo ljudsko mnenje pri nas še ni uveljavilo, pač pa se prebujata in raste nevidno, dokler ne bo z elementarno silo udarilo na dan in temeljito pospravilo vse, kar se z ljudsko moralno ne strinja.

Razni pokreti, ki se pojavljajo v najnovejšem času med nami, jasno kažejo, kaj ljudstvo želi: ljudstvo hoče pravico in poštenje povsod, zato pa hoče tudi videti pred seboj osebno, ki mu dajejo jamstvo, da bo ta ljudska želja prišla do veljave in moči na celi črti. Same besede »vse za narod«, »vse za državo in za domovino« ne vlečejo več, ker ljudje niso več tako slepi, da ne bi spoznali razlike med besedami in dejanji, kjer koli se ta razlika pojavlja. Kolikor vidnejše pa postajajo te razlike, toliko bolj se uveljavlja skupen klic po ozdravljenju, da se spravijo lepe besede v sklad tudi z dejanji. Kjer pa tega ni, tam raste napačnost do nevarne stopnje, taka nevarnost pa se ne da odstraniti drugače kakor s pravočasnim zdravljenjem. Kdor hoče imeti zdravo in čisto žito, mora ljuliko sam popukati takrat, dokler je še čas, ne pa pustiti jo na njivi, da mu celo žetev pokvari in uniči.

drugega kakor priznanje tega, kar mora zahtevati — in kar tudi zahteva — vsaka država, če hoče veljati za državo in ne za kakšen »upravni konglomerat«, kakor je neki sloviti angleški politik imenoval predvojno Avstrijo. Na širokem, osnovnem temelju splošne državne politike pa ima vsak dovolj priložnosti, da se tudi politično udejstvuje in izživlja.

G. Nikola Uzunović, novi predsednik vlade, je bil rojen l. 1873 v Nišu. Po končanih pravnih študijah se je posvetil sodnijskemu poklicu, zgo-

Nikola Uzunović

daj ga je pa tudi zamikalo politično življenje. Pridružil se je tedanjim radikalnim stranki, ki je bila tačas na višku svojega razvoja, kjer se je s svojo bistroumnostjo kmalu pomaknil v prvo vrsto. Kot politik je bil ves čas vnet sodelavec pok. Nikole Pašića, ki je znal osebne in duševne vrline svojega sodelavca visoko ceniti. V parlamentu se je odlikoval kot eden najboljših govornikov. Po smrti Nikole Pašića je bil večkrat predsednik vlade, kot minister pa je upravljala skoro vse resore, tako da slovi danes kot eden najboljših poznavalcev celokupne državne uprave. Kot javni delavec se nikdar ne prenaagli, ampak počasi in vestno pretehta vsak svoj korak in baš ta njegova modra preudarnost mu jamči vedno dobre uspehe.

G. Uzunović tudi Slovincem ni neznan. On prav dobro pozna naše kraje, pozna pa dobro tudi naše ljudi in zato smo prepričani, da bodo tudi naša mala, domača, prizadevanja našla pri njem popolno razumevanje.

Avstrija protestira

Takoj po obisku italijanskega državnega tajnika Suvicha na Dunaju je avstrijski zastopnik v Berlinu po nalogu svoje vlade opozoril nemško vlado na delovanje narodnih socialistov v Avstriji in izjavil, da bo Avstrija uporabila tudi najostrejša sredstva, da prepreči neprestane atentate, ki jih vprizarjajo hitlerjevci v Avstriji z moralno in gmotno pomočjo narodne socialistične stranke v Nemčiji. Na Društvo narodov se Avstrija za enkrat ne bo obrnila, ker upa, da Nemčija ne bo hotela spora z velesilami...

Nova vlada

Pretekli teden je odstopila vlada dr. Srškića. Nj. Vel. kralj je poveril sestavo nove vlade predsedniku Jugoslov. nacionalne stranke gosp. Uzunoviću. Vlada, ki jo je sestavil g. Uzunović, je sestavljena tako-le:

A. Resorni ministri:

Predsednik: g. Nikola Uzunović;
socialna politika in zdravstvo: Ivan Pucelj;
prosveta: Ilija Šumenković;
pravosodje: Božidar Maksimović;
promet: Lazar Radivojevič;
trgovina in zastopnik ministra za gozdove: Turaj Demetrovič;
vojaška: general Dragomir Stojanović;
finance: Milorad Djordjevič;
javna dela in zastopnik ministrstva za kmetijstvo: Stjepan Srkulj;
zunanje zadeve: Bogoljub Jevtič, notranje zadeve: Živojin Lazič;
telesna vzgoja: Lavoslav Hanžek.

B. Brez portfelja:

dr. Hamdija Karamahmedović;
dr. Dragotin Kojić;
dr. Albert Kramer in
dr. Grga Angjelinović.

Kakor kažejo že imena »novih« ministrov, nova vlada bistveno ni izpremenjena. Kar se je izpremenilo, so le osebe, ni se pa niti najmanj izpremenil temelj, na katerem stoji vsa notranja politika naše države. Ta temelj je slejkoprej proglas Nj. Vel. kralja od 6. januarja, kjer je edinstvo naroda in države označeno kot glavna črta vse naše politike.

Kakor pa vedno pri takih prilikah, tako so se tudi sedaj po naši deželi začele takoj po objavi »krize« širiti vesti, ki so vedele povedati, »da se bo izpremenil režim«, »da bo vse padlo, kar je veljalo doslej« in podobne stvari. Takega zakotnega in skrivnostnega šepetanja kar ni hotelo biti konec, dokler ni vse te lepe sanje o tako zaželjenem povratku v stare čase razpršilo uradno poročilo o sestavi nove vlade.

To je zopet novo, bridko razočaranje za stare, nepopoljšljive politike, ki se kar ne morejo sprijazniti z mislijo, da je pri nas »starec« politike enkrat za vselej konec in da ne kaže nič drugega, kakor vživeti se v novo, jugoslovansko državno miselnost in se po tem ravnanju. To danes za nikogar, ki pametno misli, ne more biti težko, ker »nova« politika ne zahteva nič

Jzvoz naše živine in lesa ogrožen

Brez izvoza ne dosežemo dobrih cen

Nešteto krat se je že povdarilo, da je jedro vse gospodarske stiske v nizkih cenah za kmetijske proizvode. Vseled teh nizkih cen je padla kupna moč kmetijskega prebivalstva za polovico in za prav toliko tudi ves narodni dohodek. Nujna posledica tega je bila, da je padla potrošnja prav vseh predmetov, vsled česar tudi industrija prodaja manj svojih izdelkov. Ker pa manj prodaja, zato tudi manj izdeluje in zato tudi manj zaposluje ljudi in tako se je povečala brezposelnost. Dobre cene za kmetijske proizvode so torej prvi pogoj za oživiljenje gospodarskega življenja in za odpravo gospodarske stiske.

Cene kmetijskih proizvodov pa more povečati samo izvoz. To se vidi na vsakem sejmu. Če je dosti kupcev iz tujine, potem je kupčija živahna in cene se popravijo. Če pa so na sejmu le domači kupci, potem gredo cene navzdol tudi za najboljše živino in za najboljše les. In drugače tudi biti ne more. Kajti v naši državi imamo vseh kmetijskih proizvodov mnogo preveč in tudi če bi kmetovalec prodajal vse svoje proizvode v brezenje, vendar doma ne bi mogel vseh prodati. Tako je blagostanje kmetovalca naravnost odvisno od izvoza.

Za Slovenijo je zlasti važen izvoz lesa in živine. Večina vsega našega živinskega izvoza gre v Italijo. V zadnjih letih pa izvoz naše živine v Italijo stalno pada, kakor kažejo te številke. L. 1930 smo izvozili v Italijo 110.641 glav, l. 1931 83.588 in l. 1932 že samo 29.345 glav. V treh letih je torej padel naš izvoz živine v Italijo na eno četrtino. Na drugi strani pa se je povečal izvoz madjarske živine v Italijo. L. 1931 je izvozila Madjarska v Italijo 44.474 glav živine, za skoraj polovico manj ko mi, l. 1932 pa je izvozila 38.242 glav, torej mnogo več ko mi. Vidi se, da Italija pospešuje uvoz živine iz Madjarske, ovira pa naš izvoz, kakor na drugi strani pospešuje uvoz avstrijskega lesa na škodo našega lesnega izvoza. Iz političnih razlogov pač hoče Italija doseči carinsko zvezo z Avstrijo in Madjarsko.

Ta namera se je pokazala tudi pri trgovinskih pogajanjih, ki so se pred kratkim zaključila med našo državo in Italijo. Po tej novi pogodbi pa se je uredil samo izvoz živine, dočim je ostalo vprašanje našega lesnega izvoza v Italijo še odprto. Doslej smo plačevali od vola 350 lir carine, da je prišlo na sto kil približno 53 lir ali 220 Din carine. Sedaj se pa carina ne bo več plačevala od živali, temveč od vsakih sto kil in sicer bo znašala carina po petih mesecih 85 lir ali 368 Din od vsakih sto kil, le malo manj, ko pa pri nas velja živina na sejmu. Po novi pogodbi nam je dovoljeno, da smemo na leto izvoziti 45.000 glav živine, kar je znatno več, kakor pa je znašal naš izvoz v l. 1932. Toda to leto je bilo naše najslabše leto in zato se višina našega izvoza ne bi smela določevati po tem letu. A kaj nam tudi pomaga povečani kontingent, če pa je carina tako povišana, da postane izvoz že skoraj nemogoč. Z vso resnostjo se je zato bati, da bo v prihodnje naš izvoz živine v Italijo še bolj nazadoval in da se zato tudi cena živini ne bo popravila.

Prav enaka nevarnost nam pa tudi grozi glede našega lesnega izvoza v Italijo. Na eni strani vsled splošnega nazadovanja lesnega izvoza, na drugi strani pa vsled ogromnega padea cen za mehki les, ki ga Slovenija skoraj izključno izvažala. Izvoz lesa je padel v tako velikanski meri, da smo dobili l. 1932 za svoj lesni izvoz za 170 milijonov dinarjev manj ko v letu 1929. Tako veliko izgubo je imela samo Slovenija! V l. 1933 se je sicer izvoz lesa povečal, toda cene so zopet padle tako znatno, da se je naša izguba zopet povečala. L. 1932 smo namreč izvozili 251.000 ton mehkega lesa po povprečni ceni 234 lir za tono. Za ves les smo dobili torej 58 milijonov 700.000 lir. L. 1933 pa smo izvozili 348.000 ton mehkega lesa po povprečni ceni 156 lir, a

dobili za ta les samo 54.300.000 lir. Izvozili smo torej za 116.000 ton lesa več, a dobili za ta les manj, kakor pa v l. 1932. Vsled padea cene od 234 lir na 156 smo dali dejanske 116.000 ton lesa tujcem zastoj. Les je že tako mnogo izgubil na ceni, da ne prejme gozdni lastnik za svoj les niti toliko, kolikor znašajo stroški za vzdrževanje gozda.

Bati pa se je, da bo izvoz lesa še bolj nazadoval. Kajti Italija namerava carino na les povečati devetkratno, od 100 lir na 900 lir od vagona. Toda le nam, ne pa tudi Avstriji, ker njej bo dovolila posebno olajšavo, da bo mogla uvoziti 30.000 vagonov po znižani carini, ki bo znašala le 450 lir od vagona. Ze itak pa ima Avstrija to ugodnost, da plača pri vagonu za 200 lir

manj prevoznine ko mi. Avstrijski izvoznik bo mogel ponuditi svoj les v Italiji za 650 lir ali 2800 Din ceneje od našega. Jasno je, da pri takšni razliki naš izvoznik ne bo mogel konkurirati in da bo zato naš lesni izvoz še bolj nazadoval.

Razen v Italijo gre dosti slovenskega lesa tudi na Madjarsko. Pa tudi jugoslovanski lesni izvoz na Madjarsko nazaduje vedno bolj. Tako smo izvozili l. 1931 na Madjarsko še 137.993 ton, l. 1932 pa že samo 28.652 ton. Sedaj pa hoče Madjarska ves lesni uvoz monopolizirati, kar bi v še večji meri zmanjšalo naš lesni izvoz na Madjarsko.

Izvoz naše živine in lesa je nad vse ogrožen, a od tega izvoza je odvisno vse naše blagostanje. Zato je treba napeti vse sile, da se izvoz živine in lesa dvigne, ker od izvoza so odvisne cene kmetijskih proizvodov, od njih pa odprava gospodarske stiske.

Padec vlade v Franciji

Silno ogorčenje naroda zaradi korupcijskih škandalov — Nastop mladih politikov — Krvave demonstracije v Parizu

V Franciji je zavrelo! Strahovito ogorčenje, ki se je polastilo vsega naroda po odkritju neštevilnih umazanih afer, je narastlo tako, da je morala pod pritiskom javnega mnenja vlada odstopiti, čeprav je imela v parlamentu večino.

Mi nimamo prostora, da bi objavili vse podrobnosti o neštevilnih nečednih zadevah, v katere so (po pisanju francoskih listov) zapleteni skoro vsi visoki funkcionarji javne državne uprave in »odlični« (?) predstavniki javnega življenja. Pritisk javnega mnenja je bil tako hud, da je vlada morala dati zapreti mnogo visokih uradnikov, ker so trpeli, sami podkupljeni, da se je korupcija razpasla po celi Franciji tako kakor menda še nikdar prej. Danes ga ni skoro politika v Franciji, pa tudi ne stranke, ki je ne bi dolžili, da je bila le preveč sprejemljiva in dostopna za denar, čeprav so vsi vedeli, da je ta denar umazan, ker je bil prisleparjen in pokraden.

V takih razmerah ni čudno, če je prišlo po pariških ulicah do burnih demonstracij proti vladi in proti korupcionistom. Na ulicah se je zbiralo pretekli teden na tisoče

ljudi, ki so divje kričali: »Proč z vlado! Proč s korupcionisti! V vodo jih pomečite!« — in podobno. Policija je le z največjo težavo preprečila najhujše, ni pa mogla preprečiti krvavih spopadov med njo in množico.

Pomembno pa je dejstvo, da je nastopila proti korupcijski gnibli v svo odločnosti francoska politična in nepolitična mladina, brez ozira na kakšno politično-strankarsko pripadnost. Mladi poslanci zahtevajo z vso odločnostjo, da se mora »stara garda« koruptnih politikov, poslancev in ministrov, umakniti iz javnega življenja, ki ga je s svojimi umazanijami tako oskrnila, in napraviti prostor mlajšim, nepokvarjenim silam čistega značaja in čistih rok, kajti samo taki ljudje bodo Franciji zopet lahko vrnil tisti moralni ugled v svetu, ki so ga stari politiki tako lahkomišelnostjo oskrnili in zapravili.

Pokret, ki ga začenja francoska mlada generacija proti korupciji, bo brez dvoma našel širok odmev ne samo v Franciji, ampak tudi drugod, kajti prav povsod v celi Evropi se kažejo znaki za pričetek borbe proti nemoralni in nepoštenosti v javnem življenju.

Glavo za glavo — zob za zob...

Korupcija, ki je prišla na dan v Franciji, je našla svoj odmev tudi v Italiji in italijansko časopisje je prav hlasno porabilo to priliko, da dviga italijanski fašizem do neba, na drugi strani pa slika francosko demokracijo in parlamentarizem sploh v najbolj črni barvi.

Italijansko časopisje pa je kmalu dobilo odgovor, kakršnega ni pričakovalo. V Parizu izhajajoče glasilo italijanskih beguncev »La Libertà« (Svoboda) je namreč povedalo vsi javnosti, da se tudi italijanski fašistični voditelji ne morejo ravno bahati s prečistimi rokami.

Tako-le piše »La Libertà«:

»S fašizmom so prišli na vrh ljudje, ki so pod starim režimom bili na sumu največje nemoralnosti in ki so se pod znamenjem snopa zbrali, da ohranijo in pomnožijo svoje nepošteno pridobljeno bogastvo. Zato je bila njihova prva skrb, da so zatrli svobodno besedo, da bi mogli nemoteno ribariti v kalnem. Arnaldo Mussolini, ki je bil tak revež, kakor njegov brat, je umrl kot težak milijonar. Slučaj milanskega župana Bellonija je pokazal, kako globoko znajo fašistični vodje pogrezniti svoje roke v javne blagajne. Belloni je mogel s svojimi prijatelji zato tako nesramno oplentiti milansko občino, ker je imel oporo vsemogočnega Arnalda Mussolinija. V fašističnih ministrstvih so se ustanovile prave pro-

gresivne tarife za dobave in koncesije in ni ga količaja pomembnejšega fašističnega hierarha, ki ne bi imel vil, avtomobilov in prilicnic.

Fašistični tisk, ki se zgraja nad goljufivimi bančnimi bankroti v Franciji, naj se spomni na veliki krah Bance di Milano, ki se je imenovala tudi Banca del Littorio. Neštevilne žrtve tega goljufivega bankerota so sodišču javile vse tiste politike, višje uradnike in finančnike, ki so bili krivi. Med njimi je bil generalni tajnik fašizma Turati, senator Longhi, generalni državni tožilec kasacijskega sodišča Ferretti, šef tiskovnega urada ministrskega predsednika Amicucci, direktor »Gazzetta del Popolo«, torej najbolj debele fašistične ribe, toda zgodilo se jim ni ničesar. Samo Turati je padel zato, ker je njegova delavnost postala s časom že tako zelo kriminalna, da se ga je bilo vendarle treba iznebiti.

Naš pregovor pravi: Kdor ima maslo na glavi, naj ne hodi na solnce.

Obojestranski očitki pa dokazujejo, da poštenje v javnem življenju ni odvisno od strank ali režimov itd., ampak od ljudi.

Ako bi le mogli, bi vam pošiljali Kmetški list brezplačno, ker pa nam to ni mogoče, prosimo, da poravnate čimprej zaostalo naročnino, ki znaša za celo leto samo Din 30—.

O kmetijsko-pospeševalni službi med narodom

Ne bom razmotrival o neuradni ali poluradni kmetijski službi med narodom, katero vrši posamezno iz lastnega nagiba in idealizma podeželsko izobraženstvo, predvsem naše učiteljstvo in absolventi kmetijskih šol. Par besed naj mi bo dovoljeno z ozirom na zadevne pozive spregovoriti o kmetijsko-pospeševalni službi, katero naj bi vršili sreski kmetijski referenti. Prosim pa, da naslednjih misli ne smatrate kot nekako kritiko, tudi ne kot stvarno ugotovitev radi preureditve kmet. pospeševalne službe, ampak zgolj le kot stvarno ugotovitev radi razumevanja uspehov in neuspehov današnjega kmetijskega pospeševanja. Sicer absolutno ne utegnem docela vpogledati se v to stvarne članke v »Jutru« z dne 21. januarja in v letošnji »Domovina« št. 3 in 4, vendar mi naj bo dovoljeno kot kmet. uslužbencu, ki je preživel vse faze oz. oblike kmet. pospeševanja od l. 1922 naprej, ki je v tem službovanju takorekoč že ostareel in se je glede vseh osebnih pletlov in ambicij pomiril — ugotoviti naslednje:

V vsej dosednji zadevni polemiki se mi zdi, da gre predvsem za razbremenitev sreskih kmetijskih referentov, katerim naj bi vnaprej ne bila dolžnost poglobljati se v vse specialne kmetijske panoge, ampak katerim naj bi se odvzelo tudi nekaj nekmetijskega, nestrokovnega dela. G. J. S. v »Jutru« z dne 21. januarja menda želi, naj bi bil kmetijski referent v resnici le referent za kmetijstvo iz tehničnega vidika, kakor je veterinarski referent pri srezu le referent za živinozdravstvo, šumarski referent le referent za gozdarstvo itd. Zamisel g. J. S. je brez dvoma povsem pravilna, kajti le v človeku, ki bo utegnil povsem se vpogledati v eno ali dve, ali koncem koncev tudi v vse glavne kmetijske panoge sreza, se bo vzbuđila ona ljubezen in zanos do dela, ki je predpogoj vsakega uspeha. Takemu, z vso ljubeznijo za stvar zavzetemu človeku, se tudi ne bo pripetilo, da bo zagrešil pomanjkljivosti pri predavanju glede menjave semenjskega krompirja, kakoršne navaja »Domovina« z dne 25. januarja t. l. Ze pred 10 leti je na neki, menda prvi anketi kmet. pospeševalnih organov v dvorani »Kmetijske družbe« v Ljubljani nekdo povdaril: »Econom oz. kmetijski referent naj bo apostol kmetijstva v srezu!« — To bo seveda le mogoče, če bo imel referent zadosti časa, da se bo lahko s polnim razumevanjem in ognjem zaživel v dano strokovno snov. Uvažujmo, da je uspešna le z vso prepričevalnostjo podana beseda in akcija.

Kakšno je pa stanje danes? Danes naj kmetijski referent tolmači in izvaja vse pospeševalne akcije vseh kmetijskih panog med ljudstvom, naj po možnosti obvlada in bo na tekočem glede napredka v vseh kmetijskih panogah, naj pa razen tega vrši še razne posle socialnega in pravnega značaja.

Ker sreski kmetijski referent vrši danes v strokovnem pogledu predvsem le pisarniško — vsled pomanjkanja časa le malo tudi na terenu — **posredovanje** med osrednjimi banovinskimi strokovnimi referenti in njihovimi zasnovami, ker ima kmetijski referent tudi zelo veliko nestrokovnega posla socialnega in pravnega značaja (uputnice, prehrana prebivalstva, zaščite kmeta po § 6, izvajanje zakona o prometu s pšenico, o zatirju škarnice in izabele itd.) smatram, da je današnja zaposlitev in uporaba sreskih kmetijskih referentov z ozirom na izredne današnje gospodarske prilike le bolj provizorij, da pa se bo dovedla služba kmetijskih referentov takoj danemu namenu, čim se gospodarske prilike izboljšajo. Vendar sem na drugi strani mnenja, da bi se tudi racionalizacija kmetijstva in izboljšanje kmetijskih gospodarskih prilik hitreje izvedlo, ako bi se že zdaj izpostavljene kmetijske uslužbenke privedlo le njihovem strokovnemu kmetijskemu namenu in sicer ne

samo v pisarni, ampak tudi na terenu. »Naši uspehi bodo dotlej pomanjkljivi, dokler bomo pospeševali kmetijstvo z mežnarji«, mi je rekel nedavno uvaževan gospodar in strokovnjak. Le-ta je pač hotel povedati, da se naši strokovni ukrepi sicer razglasijo potem občin, potem občinskih tajnikov in mežnarjev, da pa imajo ti razglasi premalo uspeha. Slediti bi moralo vsakemu razglasjanju povsod tudi strokovno tolačenje in razkazovanje na samem mestu.

Da je prepad med šolanimi kmetijskimi strokovnjaki in med kmetom od pluga do motike ponekod preglobok, kakor ugotavlja list »Domovina« v zadevnem članku z dne 25. januarja t. l., bo menda v posameznih slučajih res. Ta propad, ako v danem slučaju v resnici obstoja, pač povzroči deloma prevelika zaposlitev v pisarni in vsled tega pomanjkanja časa za vpoustavitev primerne stika s ljudstvom, deloma pa to dejstvo marsikje povzroči tudi miselnost našega podeželskega izobraženstva in meščanstva, ki inteligenta — strokovnjaka tudi akademika, ki se družabno iz idejnih stvarnih ali idealnih nagibov s kmetom tudi socialno popolnoma spoji, ker hoče kmetu v tej gospodarski krizi pomagati in svetovati — družabno omalovažuje. »Je pač ekonom, kmetijski referent«, je že marsikdo in marsikje nekako zviška pripomnil. Redki so radi tega oni, predvsem mlajši strokovnjaki, ki bi se lahko povsem ali pretežno odrekli meščanskim družabnim stikom in bi se obrnili le kmečkemu družabnemu krogu. Brez te duhovne preobrazbe pa naravno ni mogoče najti pravega stika s kmetom in zaupanje pri tem. Seveda so razmere v duhovnem, socialnem in gospodarskem pogledu v Dravski banovini tako raznolične, da posamezne slučaje ni mogoče psplošiti.

Da pa neposredni kmetijski pospeševalni organ za podeželje — sreski kmetijski referent poda narodu čestokrat strokovno snov premalo praktično, premalo obdelano, premalo vzeto iz lastnega doživlja in preoblikovano, za dušo in

dovzetnost ljudstva — kakor menda ugotavlja tudi »Domovina«, je čisto razumljivo. Preoblastnost s pisarskim in drugim delom največkrat ne dopušča sreskemu kmetijskemu referentu uživetja v praktično stran stroke in referent iz prakse čestokrat tekem let še to pozabi, kar je nekoč znal. Razen tega službujejo kot sreski kmetijski referenti danes večidel mlajši nastavljeni, od katerih se ne more zahtevati praktičnih izkušenj in znanja, kakor od starejših strokovnjakov — praktičnih ekonomov, kakor n. pr. od g. Goričana itd. Na vse zadnje pa je podajanje snovi in vplivanje na ljudstvo čisto osebnostna, prirojena stvar, katero se ne da priučiti v nobeni šoli in v nobeni praksi. Zakaj so govorniki in predavatelji, kakor gg. Goričan, Levstik, Zupanc in drugi tako priljubljeni in iskani? Zato, ker se že mnogo let bavijo pretežno le z eno gospodarsko panogo, ki jim je prešla v meso in kri in zato, ker podajo torej vso snov kot lastno doživetje. Razen tega pa podajo snov v taki, samo njim lastni obliki, da privežejo s priloznostnimi dovpti in šalami — katerih se hoče predvsem starejšim poslušalcem — vso pozornost in zbranost občinstva. Mlajši rod je seveda tudi pri nas stvarnejši in se zadovoljuje tudi s suho stroko. Vendar pa bo žel vedno oni strokovnjak dvojne in trojne uspehe, ki ne bo snov obvladal samo s teoretične in praktične strani, ampak, ki bo imel tudi ta prirojeni dar, da bo znal snov podati tudi v pravi obliki. Ni mel tako neprav oni gospod, ki je dejal, da je poklic kmetijskega pospeševalnega organa med narodom — poklic apostola.

Zdi se mi vendar, da važnejša kakor kmet. pospeševalna služba radi standardizacije in racionalizacije kmet. produkcije od dneva do dneva bolj postaja kmet. pospeševalna služba radi vnovčenja in organizacije prodaje kmet. pridelkov na notranjem trgu. Vse sosedne države se vedno bolj osamosvojujejo, vedno manj uvažajo našega standardiziranega blaga in tako pride mo koncem koncev do zaključka, da našega kmeta ne bo rešila racionalizacija in tudi ne standardizacija, ampak edino ureditev cen in notranjega konzuma po vzgledu stanovskih držav.

W.

Sklicanje banovinskega sveta

Banska uprava razglasa:

Dne 5. februarja t. l. ob 10. uri dopoldne se sestane na svoje peto redno zasedanje banski svet Dravske banovine. Predmet zasedanja bo:

1. obravnava predloga banovinskega proračuna dravske banovine za leto 1934-35 s pripadajočim pravilnikom in uredbami v smislu čl. 11. pravilnika o organizaciji in delu banskih svetov;

2. sklepanje o uvedbi banovinske trošarine na vino in žganje v smislu čl. 14. uredbe o izvajanju javnih del z dne 22. novembra 1933, št. 30.408 (Službeni list št. 225/99 z dne 9. decembra 1933), (Službene Novine z dne 23. novembra 1933, št. 269/761), in

3. sklepanje o uredbi o občinskih uslužbencih v smislu § 85. zakona o občinah.

*

Pritožbe proti občinskim volitvam

Upravno sodišče v Celju je prejelo takoj po zadnjih občinskih volitvah v zakonitem roku 143 pritožb.

Od vseh teh pritožb jih je sodišče zavrnilo 113 kot neutemeljenih o desetih še ni razpravljalo, dvajset pritožbam pa je ugodilo.

Visoko število pritožb kaže, da je morala biti akcija za pritožbe od katerekoli strani

organizirana na hitro roko. Dejstvo pa, da je bilo 113 pritožb že doslej zavrženih, dokazuje, da je bilo mnogo več »krivic« in nerednosti namišljenih kakor pa resničnih. »Teror«, o katerem se je toliko govorilo, torej le ni mogel biti tako hud in velik, kakor bi ga bili radi napihnili nekateri ljudje.

Usoda večine pritožb pa naj bi vsaj pametne in trezne misleče ljudi poučila, da se z glavo skozi zid ne da; kaj pametnega se da doseči le s pametnim in modrim sodelovanjem, s svojeglavo trmo pa nikdar nič!

★

„Balkanski pakt“

Grški listi poročajo, da bo imel sporazum, ki ga bodo sklenile Grčija, Turčija, Rumunija in Jugoslavija (»balkanski pakt«), to-le vsebino:

1. Države-podpisnice se obvežejo, da druga drugi ne bodo napovedale vojne;

2. Vsi spori med njimi se bodo reševali mirnim putem;

3. Ustanovilo se bo razsodišče, v katerem bodo zastopane vse štiri države;

4. Če to razsodišče kakšnega spora ne bi moglo rešiti, bo sporna zadeva predložena razsodišču v Haagu;

5. Države-podpisnice bodo druga drugi pomagale, da se obdrži sedanje posestno stanje na Balkanu.

Kakor zatrjujejo v poučenih krogih, bo ta sporazum kmalu podpisan. Ne da se pa reči, ali bo k temu sporazumu pristopila tudi Bolgarija ali ne.

Proti delomržnežem

Kraljevska banska uprava v Ljubljani razglasa:

V zadnjem času se spet dogaja, da prihaja z dežele v mesta ali pa tudi obratno čedalje več ljudi, ki se izdajajo za nezaposlene. Med njimi se nahajajo največkrat zdrave in dela zmožne osebe, ki bi pri malo dobre volje lahko našle vsaj zasilno zaposlitev. Mnogi izmed njih se pa rajši vdajajo beračenju, ker pričakujejo od njega več koristi kakor pa od dela. Nekateri se naravnost hvalijo, da jim beračenje več donša, kakor delo in da se jim še nikoli ni tako dobro godilo kakor danes.

Vse to ustvarja po eni strani nerazpoloženje in nezaupanje imovitejših slojev do dela voljnih nezaposlenih, ki so pomoči res potrebni, po drugi strani pa jemlje moralo dela voljnim nezaposlenim in zaposlenemu delavstvu. Ker se je bati, da bodo taki pohajkovalci javne dobrodelnosti za vsako resno pridobitno delo izgubljeni, podeljuje kr. banska uprava individualne podpore le v posebnih ozira vrednih primerih (starost, onemoglost, bolezen, veliko otrok itd.). Vse dela zmožne osebe se pa imajo zgledati pri pristojnih sreskih načelstvih in predsedstvih občin v svrhu zaposlitve pri javnih delih.

Ker obseg javnih del do danes še ni tako velik, da bi bilo mogoče z javnimi deli zaposliti

vse nezaposlene delavstvo, zlasti pa, ker zimski čas ovira delo na terenu, je umevno, da se bodo še zmerom našli taki nezaposleni, ki bodo še nadalje nadlegovali javna oblastva in zasebnike s prošnjami za podporo.

Da se pa omeji beračenje, odnosno odstranijo v tem pogledu vse zlorabe po osebah, ki se bavijo s poklicnim beračenjem, se opozarjajo vsa sreska in mestna načelstva, policijska oblastva in predsedstva na predpise »Naredbe o podpiranju brezposelnih in pobijanju delamržnosti« (Službeni list št. 204-31. z dne 15. aprila 1933.), glasom katerih si mora vsaka nezaposlena oseba priskrbeti pri občini bivališča posebno razvidnico za nezaposlene. Ako občine nimajo razvidnic na razpolago, naj si jih same preskrbe po obrazcu, ki je natisnjen na koncu cit. naredbe. Nadalje naj občine seznanijo vse nezaposlene, ki bivajo v občini, na krajevno običajen način s predpisi cit. naredbe, zlasti s predpisi glede nabave in noše razvidnic, kakor tudi poselskih in drugih takih obveznih knjižic ter jih opozore na posledice, ki bi jih zadele, ako si v najkrajšem času ne priskrbe razvidnic. Sreskim načelstvom in policijskim oblastvom se pa posebej naroča naj nastopijo nasproti kršilecem z vso strogostjo v smislu določb §§ 12. in 14. cit. naredbe.

Znaki ponarejenih stotakov

Iz Beograda poročajo uradno:

Glavne karakteristike, po katerih se lahko hitro spoznajo ponarejeni jugoslovanski bankovci po sto dinarjev (Cluj, Rumunija) od pravih bankovcev, so tele:

A. Na licu bankovca: 1. Nad podpisom je natisnjeno namesto »Član uprave« — »Čdam uprave«; 2. Številčna karakteristika sredi bankovca je pri falzifikatih znatno večja in zelo netočno izdelana; 3. Na falzifikatu je podpis »A. Radović« predebel, podpis »I. J. Bajloni« pa pretenak; 4. Simbolična figura na osebi od pasu navzgor je slabo izdelana, zlasti prsti, ki so predebeli in skrivljeni.

B. Na hrbtni strani bankovca: 1. Pri falzifikatu prevladuje rdeča barva v močnem karminskem tonu; 2. Solnčna polobla na obzoru morške pokrajine na falzifikatu ne obstoji; 3. Postava kmeta na hrbtni strani falzifikata je zelo slabo izdelana, zlasti leva roka od lehti navzdol je preveč potegnjena in so prsti ukrivljeni in predebeli; 4. Besedilo na hrbtni strani falzifikata je slabo reproducirano, pretanko in nepravilno; 5. Vodni tisk na falzifikatu se znatno razlikuje od vodnega tiska pravega bankovca, ki je izdelan v finih črtah, medtem, ko so na falzifikatih grobe črte. Tudi papir je pri falzifikatih debelejši s topim zvokom in se na prvi pogled razlikuje od papirja pravih bankovcev.

Avstrija izumira!

Tako tožijo avstrijski časopisi, ko objavljajo številke o neprestanem padanju števila rojstev v Avstriji. »Avstrija je danes dežela, kjer potrebujejo na leto več rakev kakor zibelk« — tako tožijo časopisi.

Številke dajejo časopisju prav. Še l. 1901. je prišlo na leto na vsakih 10.000 avstrijskih prebivalcev po 316 rojstev, leta 1931. pa samo še po 168! Za Dunaj je ta številka še hujša: tam je prišlo leta 1932. na 10.000 prebivalcev komaj po 73 rojstev.

Padanje števila rojstev pa se ne omejuje samo na mesto, ampak sega tudi že na deželo, kjer se danes rodi komaj ena tretjina toliko otrok, kakor se jih je rodilo pred 30 leti.

Na drugi strani pa narašča tudi umrljivost, kar je brez dvoma posledica hude gospodarske stiske. Samo Dunaj je izgubil leta 1932. okoli 11.000 več ljudi kakor pa je bilo novorojencev.

Padanje števila rojstev se pozna zlasti v šolah, kjer je od leta do leta manj učencev.

Avstrijski časopisi, iz katerih posnemamo te podatke, zro z veliko skrbjo v bodočnost, če se ne bo posrečilo zlasti z izboljšanjem gospodarskega položaja omejiti »bele kuge«.

★

Kaj bodo letos v Rusiji gradili

V letu 1933. je Rusija zazidala za tovarne, železnice, ceste in za druga javna dela okoli 540 milijard dinarjev. V letošnjem letu pa je v gradbene svrhe namenjenih 750 milijard dinarjev. Četudi je Rusija velika država, predstavlja to ogromno vsoto. Glavna dela bodo sledeča: kanal med Moskvo in Volgo, ki bo stal 12 milijard Din, torej več kot znaša ves naš državni proračun, dalje podzemna železnica v Moskvi, ki bo veljala 10-5 milijard Din, velike električne centrale ob Volgi v Permu, Jaroslavu in Gorkem, potem kanal med Volgo in Donom. Impozantna bo stavba »Palača sovjetov« v Moskvi, ki bo nosila kip Ljenina. Ta kip bo visok 82 m in bo iz kromovega jekla (jeklo, ki ne rjavi). Dalje bodo zidali institut za raziskavo zdravstvenih zadev v Leningradu, ki bo stal 3 milijarde dinarjev. Dalje bodo gradili nebroj tovarn, nove železnice, ceste, kanale itd., itd. Kolektivizacija kmetijske proizvodnje se bo nadaljevala. V načrtu so tudi programi za delavnost na splošnem kulturnem polju.

Sporazum med Poljsko in Nemčijo

Med Poljaki in Nemci so vladala ves čas po vojni velika nasprotja, ki so se zdela nepremostljiva. Ta nasprotstva so imela svoj vzrok v določitvi mej za Poljsko, ki jih Nemčija nikakor ni hotela priznati. Naj omenimo tu le spore zaradi Gdanska in znanega »koridorja«, ki odpira Poljakom pot do morja, in pa zaradi Šlezije.

Pretekli petek, 26. januarja, pa so podpisali v Berlinu poljski in nemški zastopniki pogodbo o nenapadanju med obema državama. V pogodbi se zavezujeta obe državi, da bosta vse spore reševali mirnim putem, po razsodiščih. Pogodba velja za 10 let, traja pa tudi dalje, če je nobena pogodbenica ne odpove.

To pogodbo smatrajo Nemci kot velik uspeh Hitlerjeve politike, ki je s tem dokazal miroljubnost Nemčije. Ravno tako je tudi angleški tisk, ki izraža v takih slučajih vedno mnenje angleške vlade, s to pogodbo izredno zadovoljen.

Pozabljenost ni bolezen

Mogoče se boste slučajno spominjali nazaj, da ste tudi vi med tistimi, ki smo vam zaupali ter vam pošiljali Kmetški list neprestano in brez presledka skozi celo leto 1933., v trdni veri in prepričanju, da se boste sami spomnili svoje dolžnosti ter pravočasno poravnali zaostalo naročnino, pa tega bogve iz kakkega razloga niste storili.

Saj upoštevamo, da dela naročnina marsikomu, kljub temu, da je tako nizka, v današnjih težkih časih resnične težave, vendar si vas dovoljujemo opozoriti tem potom, ako ste slučajno prizadeti, da nam ne bo treba pošiljati posebnega pismene opomina radi borih 30 dinarjev, da nam zaostanek po možnosti takoj nakazete, ker bomo v nasprotnem primeru neljubo primorani vsakomur, ki še sedaj dolguje naročnino za pretečeno leto, list ustaviti.

Brezposelni šolanci in brezposelna mladina

Med brezposelnimi ljudmi najbolj narašča število onih, ki so dokončali višje ali vsaj srednje šole, ne morejo pa po končani šoli nikjer dobiti nobene službe.

Mednarodni urad dela v Ženevi navaja v tem oziru uprav strahotne številke. Zaradi pčlega prostora navajamo tu le, koliko je odveč zdravnikov, torej ljudi, o katerih je razširjeno splošno mnenje, da še vedno dovolj zaslužijo.

V Nemčiji pride v poštev na leto 1000 službenih mest, prosilcev pa je na razpolago po 1700. Brez službe jih ostane torej po 700 na leto.

V Avstriji je še slabše. Tam je za 350 novih zdravnikov na leto na razpolago le po 150 služb.

V Franciji se poteguje za vsakih 500 služb po 1000 mladih zdravnikov.

Na Norveškem je enako kakor v Franciji.

V Jugoslaviji pa se za 200 službenih mest na leto poteguje po 350 mladih zdravnikov.

Med 7 milijoni brezposelnih, kolikor jih je imela Nemčija začetkom lanskega leta, je bila dobra četrtina mladoletnikov.

Na Norveškem pa je bilo med 70.000 brezposelniki kar 20.000 od 18—24 let starih fantov...

Mednarodni urad dela opravičeno opozarja na opasnost, ki preti družbi zlasti od brezposelne mladine.

★

Rusija na vse pripravljena

V moskovski vojni akademiji se je vršilo pretečeni teden veliko slavlje, pri katerem so nastopili številni govorniki, ki so naglašali, da je vsa pozornost Sovjetske Rusije, odkar je odstranjena nevarnost na zapadni meji, obrnjena proti vzhodu. Govorniki so pozivali gojence vojne akademije, naj bodo pripravljeni, da brani svojo domovino, ter so jih bodrili, da naj enodušno z ruskim narodom, ki je pripravljen na vse možnosti, stojijo na braniku domače zemlje, ki jo ogroža tujec.

Dvignite obresti!

Vse člane naše zadruge pozivamo tem potom, da nam pošljejo svoje zadružne knjižice v svrhu obračuna obresti.

Knjižico bomo vsakomur takoj po prejemu vrnili. Obresti, ki znašajo 6%, pa bomo nakazali po poštni nakaznici.

»EKONOM«, osrednja gospodarska zadruga, Ljubljana, Kolodvorska ulica 7.

Mladina

★

Udeležencem prosvetno-organizatoričnega tečaja. Vsem tovarišem, ki bodo sprejeti v prosvetno-organizatorični tečaj, ki se vrši od 5.—13. februarja t. l., sporočamo, da jih bomo o tem pisмено obvestili. Tisti, ki pošto neredno prejema, naj grede za vsak slučaj sami na pošto, da ne bodo na tečaj prepozno prispeli. — Zveza kmetijskih fantov in deklet v Ljubljani.

Orla vas. Vljudno vabimo vse naše tovariše in prijatelje v nedeljo dne 4. februarja v dvorano gasilnega doma v Trnavo na znano Tiranovo zgodovinsko igro »Za staro pravdo«. Režijo vodi šol. upr. g. Josip Jarh. Pričetek igre ob 3. uri popoldne.

Ker je bila igra odigrana že letos na več odrih s sijajnim uspehom, se hočemo tudi mi kar najbolje potruditi in zadovoljiti vsakega udeleženca. — Društvo kmetijskih fantov in deklet v Orli vasi.

Gameljne. Tukajšnje Društvo kmetijskih fantov in deklet uprizori na praznik 2. februarja t. l. Hirstovo komedijo v 3 dejanjih »Teta na konju«. Igra je svojevrstna in predpustnemu času primerna, polna smeha in zabave, zato vabimo vse prijatelje kmetijske mladine, da se naše prireditve udeležijo.

Št. Vid nad Ljubljano. Društvo kmetijskih fantov in deklet v Št. Vidu priredi v nedeljo, dne 4. februarja t. l. burko v 5. dejanjih »Babilon« v dvorani g. Kratkyja. Pričetek ob 7. uri zvečer. Babilon je zelo zabavna igra, ki bo vsakega zadovoljila. Po prireditvi prosta zabava. V nedeljo vsi v Št. Vid!

Konjice. Odkar obstoja Društvo kmetijskih fantov in deklet, se naši fantje in dekleta pridno udeležujejo v društvenem delu. Oprijeli smo se tudi gospodarstva, odnosno raznovrstnega tekmovanja v produkciji, na inicijativo tov. Nemca, tuk. sres. kmet. referenta. V doglednem času bomo priredili kmetijsko akademijo, ki bo pokazala javnosti delavnost in duh naše organizacije. Med drugim bomo igrali dramo »Jurjeva ženitev«.

katere je spisal tov. Ivan Nemec. — V naši okolici je vedno večje zanimanje za našo mladinsko organizacijo. Nedavno se je ustanovilo Društvo kmetijskih fantov in deklet v Tepanjah, snujejo se pa še v Ločah, Žičah in Draži vasi. Tako se bo ustvaril pri nas nov kader mladih kmetijskih borcev.

Zaplana pri Vrhniku. V našem kraju smo ustanovili »Društvo kmetijskih fantov in deklet«. Zelo smo pogrešali organizacije, v kateri bi se udeleževala naša mladina. Upamo, da smo z ustanovitvijo novega društva dosegli ta namen. Sedaj bomo vložili pravila in skušali prirediti igro. Fantje in dekleta kažejo veliko zanimanje.

Iz Podzemlja. Društvo kmetijskih fantov in deklet Mlake pri Podzemlju, je položilo v petek dne 5. t. m. v naročje matere zemlje svojega člana Šegina Martina iz Prilozja. Pokojnik je bil v najlepši fantovski dobi, mirnega karakterja, agilen, ter zaveden član društva. Bukva v gozdu mu je prelomila hrbtenico, tri mesece se je pokojni boril s smrtjo, ter je takorekoč umrl mučeniške smrti. Kako je bil priljubljen in spoštovan, je najbolj pokazal njegov veličastni pogreb, katerega so se udeležili večinoma vsi člani društva kmetijskih fantov in deklet Podzemelj, kakor tudi veliko število članov tov. društva Gradac, ter mnogo ostalega občinstva. Pred hišo umrlega je zapel pevski odsek tov. društva K. f. i. d. Gradac pogrebno pesem »Vigred«, nakar so dvignili krsto s pokojnikom sami mladi fantje člani društva. Pri odprtem grobu se je poslovil od pokojnika v imenu društva tovariš Ivan Marentič, ki je naglašal, da si naj vzamemo za zgled v vsem umrlega tovariša. Pevski odsek tov. društva K. f. i. d. Gradac mu je na grobu še enkrat zapel v zadnji pozdrav »Blagor mu, ki se spočije!«, nakar so se slišali bobnajoči glasovi zemlje, ki je padala na krsto, pogrebci pa so mu okrasili grob z lepimi vencii.

Dragi Martin, tvoje telo bo v zemlji trohnelo, toda tvoja agilnost in ideje nam bodo ostale v trajnem spominu.

Sv. Jurij ob južni železnici. Društvo kmetijskih fantov in deklet je uprizorilo v dneh 20. in 21. januarja t. l. E. Tiranovo narodno igro s petjem, petdejanjo: Za staro

pravdo. Režisiral je učitelj g. Fr. Hajnšek. Igra je prav dobro uspela. Tudi obisk je bil dober, posebno še v nedeljo, ko so okoličani napolnili dvorano. Igralci, skoro sama kmetijska mladina in začetniki, so pokazali mnogo dobre volje in razumevanja težkih tlačanskih prilik v dobi kmetijskih puntov. — Društvo kfid se sploh trudi nuditi svojemu članstvu, pa tudi drugi kmetijski mladini čim več izobrazbe. Priredilo je v letošnji zimski tečaj. Za dekleta kuharski tečaj vodi ga. Knez-Goričanova in se vrši na banovinski gospodinjinski šoli. Udeležuje se ga 18 deklet. Drugi tečaj za šivanje in ročna dela na osnovni šoli poseča 16 deklet, vodi ga. šol. upr. Mila Schreinerjeva. Tretji kmetijsko-gospodarski tečaj za fante vodi učitelj g. Fr. Hajnšek. Obiskuje ga 16 fantov. Ta tečaj, ki je bil za časa priprav za igro prekinjen, se bo sedaj zopet nadaljeval.

Središče ob Dravi. V. redni občni zbor Društva kmetijskih fantov in deklet se vrši v nedeljo 4. februarja 1934 ob dveh popoldne na rotovžu. Fantje in dekleta udeležite se ga v polnem številu.

Vole in bike

lepo rejene v teži od 800—1000 kg

kupuje za izvoz

„EKONOM“, Ljubljana
Kolodvorska ul. 7

NAROČNIK, ki vleče, in še na pismen opomin ne plača dolžne naročnine, povzroči upravi mnogo brezpotrebne dela pa tudi stroškov. Zato vas naprošamo, če ste slučajno prizadeti, da nam naročnino, ki znaša samo Din 30— za celo leto, po možnosti takoj nakažete. Brezplačno ne bomo mogli pošiljati Kmetijskega lista za naprej prav nikomur razen onim starim naročnikom, ki so bodisi pogoreli ali trpeli občutno škodo po povodnji. — Uprava.

Pristopajte h Kmetijski Matici.

Ivo Grahor:

Kmečko sodišče

Brajkočka je bila že stara. Prav tisti dan je spolnila sto let, in zato je hotela preživeti ta dan čim lepše. V svoji mali hišici ob cesti je živela, kmetije ni bilo, samo majhna kuhinja, zgoraj sobica: že leta in leta ni imela ta hišica nobene drugega človeka razen nje. Privadila se je sama živeti. Saj njeno življenje prav za prav niti ni bilo doma v tej vasi; vrnila se je domov šele na starost. Največji del svojega življenja pa je bivala in služila v mestu, v velikem pristaniškem mestu ob morju. Tam so živele še poslej njene misli, vsi njeni ljudje so bili tam, kolikor ji še niso pomrli. Saj to ni malenkost: sto let. Ali veste, koliko je to? Brajkočka bi vam lahko povedala: to je toliko, da človeku že davno prej vsi sorodniki pomro, vsi bratje in sestre, še vnuki in vnukinje, preden je star sto let.

Imela je v mestu hčer in te hčere hčer, lepo Anenko, Aneto, Amico. Anica je bila godna že za možitev. Nje se je starka najrajša spominjala, ker je bila dekle krasotica, in nanjo je mislila tudi ta dan. Anica je pisala iz Trsta, da prideta to nedeljo za njen rojstni dan, ona in mati. To je bilo starki dovolj, da je začutila ta dan že pred jutrom kot velik praznik.

Bila je izmed tistih ljudi, ki jim je vsak nov velik praznik največji in najlepši. Kako pa tudi ne, saj drugače pač ne bi preživela toliko

težkih let in dosegla tolike starosti. Siromašen človek potrebuje mnogo poguma, zato pa naj ga res ima.

Njej življenje ni bilo z rožicami postlano. Rojena je bila v tej mali hišici, ki ima samo ena vrata in samo dve okenci. Razmere so bile bajtarske. Zemlje ni bilo vse skupaj za eno kravo, enega prasca in štiri kure. Vsega je bilo malo. Nekoč so starši vse zapravdali. Samo otroci, njeni bratci in sestrice, tega niso hoteli vedeti. Prihajali so na svet po vrsti in ko jih je bilo pet, so ležali po vrsti v zgornji sobici od vhoda do okna. Zato so tudi rekli sobici kar »na poduc«. Čim je kdo dorastel za šolo, je odšel s poda kam za pastirja, za pestunjo, pastirico, hlapčiča ali za dekle. No, stara Brajkočka pa je šla že kot petnajstletno dekletce v mesto. Bog ve, da je živela tam pošteno in pridno delala. Minila so leta, nji pa ni več kazalo priti domov, minila so znova leta in leta. Brajkočka se je poročila. Mož je bil delavec. Ko sta toliko prislužila, da je lahko večkrat šla pogledat domov, je lepega dne videla, da je njena rojstna hišica prazna. Bratje so odšli. Sestre so vse odšle. Hišica se je podirala. Kaj bi z njo? Zvedela sta, da bo treba hišico s stavbiščem in vrtcem prodati za davke in druge stroške. Če jo kdo kupi, je pa že najboljša, da jo kupita onadva. Odločila sta se kar na hitro in sta hišo kupila. Dražba je ocenila na dvajset goldinarjev. Toliko sta tudi plačala, zakaj drugega kupovalca niti bilo ni, čeprav se je ona bala, da pridejo in kupijo njeno rojstno hišico tujci. Bila je zelo srečna, da ima spet in za zmerom svoj rojstni dom.

Mož, Brajko, kakor so mu dali ime po njej, je vedel, da ji mora njene najbolj skrite želje meniti nič tebi nič uslišati. In tako je bilo tudi glede hišice. V velikem mestu sta bivala, vsega je imela že dovolj, pa vse skupaj ji hišice ni moglo odtehtati. Ona se tega ni niti zavedala, samo možko, gosposko se ji je zdelo to, da se je lepega dne vrnila kot gospa in kupila lastno rojstno hišo. Vedela je, da je to dosti pomenilo v vasi in se je šele odtehtaj počutila res srečno. Odtlej je lahko brez skrbi živela v velikem mestu, saj je imela doma dom, kamor bi se vrnila, ko bi hotela. Pa tudi tega se ni prav nič zavedala. Nji so te lepe stvari pomenile pred vsem uspehe, pred vsem svetom veljavne uspehe in zato, tako si je večkrat rekla, zato ji je šlo poslej vse tako po sreči, da je hčere lepo in dobro omožila, sina spravila v službo k železnici, od sina sina dala učiti za trgovca. In tako dalje. Res je že mnogi od teh umrli, toda ona je videla, kako so bili vsi srečni, dokler so živeli, in je vedela, da so srečni samo zato, ker jim je tako sama prislužila. Prej je bila uboga kmečko dekle, Brajkotova Lenčka iz Trnja, potem pa je bila gospa, in ko se je vrnila na stara leta v Trnje, so ji iz mesta otroci njenih otrok vsako leto za god pisali s spoštovanjem, da se je še spominjajo in kako jo imajo zelo radi. V takšnem življenju je res nekaj lepega, kar napolni človeku vse možgane s samimi lepimi mislimi o preteklosti in sedanjosti.

Zivela je kakor človek, ki so se mu vse želje izpolnile.

(Daje prihodnj.)

Dopisi

Kovor pri Trzinu. Zadnjič smo poročali, da je prevzela občinsko upravo v Koverju nova občinska uprava, ki je bila izvoljena pri zadnjih občinskih volitvah. Stara občinska uprava je morala po treh letih oddati svoje posle potem, ko je pri zadnjih volitvah ostala v manjšini za 27 glasov. Od leta 1931. so vodili kovorsko občino prvič možje narodnjaki in to vodstvo se bo v občini poznalo za vse člane, saj je bilo v vsakem pogledu vzorno. Glavne zasluge pa si je odstopajoči odbor pridobil s tem, da je prvič ohranil pri splošni komasaciji občin svojo občino neokrnjeno, drugič je pridobil na račun agrarne reforme občini brez vsakih stroškov in v popolno last 16 ha doraščene gozda, dalje je temeljito popravil kolodvorsko cesto, cesto v Globel, brezposelnim je preskrbel po znižani ceni 4 vagone koruze in jim v denarju razdelil nad 10.000 Din na ta način, da jim je preskrbel dela, in kar je glavno, ves čas je delal z minimalnimi občinskimi dokladi in napravil za občinsko gospodarstvo več ko vse prejšnje uprave skupaj. Posebno moramo poudariti na tem mestu skrb za šolo v Koverju in za otroke v Trzinu, ki jo obiskujejo otroci iz Bistrice. Še nikdar ni funkcioniral krajevni šolski odbor tako redno in točno kakor pod bišo napredno kmetijsko upravo. V novi občinski upravi so od starih občinskih odbornikov ostali gg. Golmajer, Pretnar in Valjavec Ivan, kar bo za njeno kontrolo dosti. Na tem mestu moramo ugotoviti še to, da od ostalih članov nove občinske uprave ni niti eden član takega narodnega društva, ki jih na sploh tudi osebno nikoli podpirali niso. Ob priliki zadnjega sodelskega nastopa v Koverju so nekako demonstrativno pozapri svoje hiše in odšli v planino, kaj li da bi razobesili zastave ali sicer kaj storili v prid narodnim društvom.

Ig pri Ljubljani. Pretečeno nedeljo se je vršil na Igu v prostorih Kmetijske hranilnice in posojilnice I. redni občni zbor Kmetijsko strojne zadruge, na katerem se je zbralo prav častno število zavednih kmetijskih mož, ki so približno pred 6 meseci ustanovili za našo občino to tako važno gospodarsko ustanovo.

Občni zbor je otvoril z lepim pozdravnim nagovorom načelnik zadruge tov. Alojzij Šteblaj, kateri je v svojem govoru in poročilu poudarjal važnost in pomen strojne zadruge. Dotaknil pa se je tudi težkoč, ki zadrugo pri njenem razvoju ovirajo. Po poročilih tajnika, blagajnika in revizorjev je dal občni zbor poslovnemu odboru soglasno razrešnico.

Pri volitvah je bil izvoljen povečini prejšnji odbor. Pri slučajnostih pa se je razvila prav živahna in zanimiva debata o vzrokih krize, ki je po zatrdilu vseh največja ovira, da kmet ne more napredovati skoraj v nobenem pravcu. Poleg teh razpravljanj je bila za vse izjansko okrožje tudi važna razprava, kako in kdaj dobimo na Ig tako težko pričakovano električno razsvetljavo. Ker se čuje, da bo šel proti Dolenjski električni vod Banovinske elektrarne v naši bližini, pričakujemo, da bomo tudi mi izjanci enkrat rešeni smrdljivih petrolejk, ki smo jih z oziranjem, da smo v neposredni bližini Ljubljane že do grla siti.

Stari trg pri Ložu. Kdor pozna našo Loško dolino, gotovo ve tudi to, koliko ogromne škode nam napravijo vsakoletne poplave. Najbolj prizadete so vasi Nadlesk, Podcerkev in Dane. Vsako leto trpijo posebno ozimna žita. Pretečeno leto pa ne samo ti, nego tudi drugi pridelki. Ze v pozni pomladi je voda poplavlila vse kar je bilo vsejano in vsajeno, ljudje so v nadi drugič

sadili in sejali. No pa je Bog dal točo, ki je oklestila vso ozimino v ravno započetih klasih, posebno ječmeni so bili skoro uničeni. Za točo je sledila slana, ki je delno uničenje dopolnila. Zatem je tudi suša zahtevala svoje. Prišla je pa tudi druga zelo navadna šiba v teh krajih, namreč jeleni, ki so pregazili in pomandrali vsa polja, zlasti pa ravno zoreča prosa. Pa so se ljudje pritoževali in dobili odškodnino, ki pa je vse premajhna v primeru s povzročeno škodo. Teh živali je pri nas toliko, da se vidijo pri belem dnevu sprehajati po polju kot v srednjem veku, ko ljudje še niso imeli pušk in je vladala le grofova volja. Predno pa je bila letina pospravljena, je prišla zopet povodenj, ki je uničila skoraj vse preostalo, tako da ljudje teh vasi nimajo ne krompirja, fižola niti za seme, kakor tudi ne drugih življenjskih potrebščin, ker so tudi na višje ležečih njivah miši, bežeč pred vodo uničile skoro dve tretjini pridelkov. Zato ni prav nobeno čudo, če so skoraj vsi kmetje zarubljeni za davke, ki so letos posebno visoki. Pa bo kdo vprašal, zakaj pa se ne odpelje in regulira Golobinca, da bi se odpravile poplave, ki vsako leto toliko škode povzročajo. Naj povemo, da so bile ustanovljene vodne zadruge, ki pa niso mogle delj ko do načrtov, ker so bile razne vplivne osebe proti, češ da je vodovod bolj potreben. Pa tudi kmetje bi ne hoteli voziti na progi Stari trg—Rakek po 4 Din od 100 kilogramov, ako bi imeli dovolj živeža v kašči. Pod vplivom teh razmer so potekle tudi zadnje občinske volitve, ki so prinesle zmago opoziciji. Pojavili so se pa tudi mladi s svojo listo in dasi ravno niso prodrli, so vendar povedali, da bo tudi pri nas prišel v kratkem čas, ki bo pokazal, da je dovolj strankarskih bojov gotove vladajoče gospode in da je tudi tisti čas minil, ko so vso moč v rokah imeli razni avstrijski vojni liferanti, saj naša lepa država ja potrebuje dela smotrenega gospodarstva, predvsem po poštenja.

Kmet Grančar.

Novice

Časopisi v Ljubljani. V Ljubljani izhajajo 3 dnevniki, 1 list trikrat na teden, 18 tednikov, 7 polmesečnikov in 90 revij in časopisov, ki izhajajo mesečno ali pa v še daljših presledkih.

Preložena obravnava. Razprava o umoru pri Trojanah, ki je že bila razpisana za 31. januarja, je preložena na nedoločen čas, ker bodo preskakali duševno stanje dveh obtožencev.

Društva v Ljubljani. V Ljubljani delujeta 702 društvi. Če pa se bo ustanovilo še »Društvo društvenih predsednikov«, bomo imeli v Ljubljani 703 društev...

Novo občinske volitve v Sremljah so razpisane na nedeljo 25. februarja. Volišče bo določila občina.

Za tobak so prejeli sadilci tobaka v Južni Srbiji okoli 26 milijonov dinarjev. Dobrega tobaka je bilo nad 3 milijone kil, okoli 300.000 kil slabega tobaka so pa sežgali.

Odpušteni rudarji. V rudniku Leše pri Prevaljah so odpustili skoro 100 rudarjev. Dela le še približno 30 mlajših moči.

Umorjena milijonarka. V Velesu so našli 55-letno milijonarko Čičiritočičovo v njeni hiši umorjeno. Za morilce še nimajo sledu.

Uboj. V Celju je v prepiru ubil mesarski pomočnik France Lešnik z Dobrne svojega tovariša Jožeta Brezovška. Lešnika so izročili sodišču.

Star konj. Neka posestnica iz ljutomerske okolice je te dni prodala mesarju konja, ki je bil kupljen l. 1896 za 400 starih goldinarjev. Po tem sodeč je moral biti konj star vsaj 42 let.

Radio predavanje. Opozarjamo naše čitatelje na zelo važno predavanje dr. Vladimira Murka dne 5. februarja 1934. ob 8. (20.) uri zvečer z naslovom: Kje je denar?

Zopet požar. Dne 12. novembra 1933 nama je pogorelo gospodarsko poslopje v Spodnji Polskavi št. 62. Vkljub temu, da je najino zavarovanje pri »Jadranski zavarovalni družbi«, Ljubljana, Beethovnova ulica št. 4, poteklo, nama je ta zavarovalnica poklonila podporo v znesku po Din 10.000.—. Za ta človekoljubni čin izrekava tem potom Jadranški zavarovalni družbi najino najlepšo zahvalo, in to mednarodno, po svoji kulantnosti znano družbo vsakomur najtopleje priporočava. Katarina Hebar in Karol Hebar.

Manj pravn. Sodnijska statistika ugotavlja, da je vsa Slovenija plačala lani nekaj nad 11 milijonov dinarjev za sodnijske takse, prejšnje leto pa samo od 1. avgusta pa do 1. decembra nekaj nad 7 milijonov.

500 milijonov dinarjev novih dolgov je bilo lani vknjiženih na posestva v Sloveniji.

Ciganska nadloga tudi Prekmurju ne prizanaša. Različne ciganske tolpe, ki se pojavljajo v teh krajih, so napravile kmetom že silno škodo.

Na jakosti in aromi dobiva, ako primešate Kathreiner Kneippovi sladni kavi Pravi »Francov« dodatek!

Okoli 15 milijonov dinarjev so izdali preteklo leto Ljubljancani za sadje; od te vsote so dobili večji del domačini, nekaj lepih dinarčkov pa je šlo tudi za pomaranče in fige.

Očetova kletev. Ljubomir Rakič, 20letni fant iz Bósanskega Čamca, je jako rad zahajal v družbo, kar pa njegovemu očetu ni bilo prav. Ko se je fant te dni zopet hotel iti voziti po Savi, mu je oče v jezi zaklical: »Da se le ne bi več vrnil!« In res se je čoln zadel ob neki parnik in Ljubomir je padel iz čolna v vodo in utonil.

Žrtve železniške nesreče pri Brežicah. Ob železniški nesreči pri Brežicah so zgoreli: Edvard Wochtel, lastnik neke zavarovalne agenture na Dunaju, Jakob Kapus iz Trsta in pa Mirko Barachini, uradnik kemične tovarne v Hrastniku. Precej potnikom pa je zgorela vsa prtljaga, dr. Sterzu pa je zgorelo 4000 avstrijskih šilingov.

»Narodni svet« so ustanovila razna narodno--obrambna društva v Mariboru.

Nov dnevnik. V Beogradu bo začel izhajati začetkom februarja nov dnevnik »Stampa«.

Umorjen užitkar. V Šmarju pri Jelšah so te dni prijeli zakonska Dacarjeva vsled suma, da sta umorila 82letnega užitkarja Mateja Drofenika, kateremu sta se bila naveličala plačevati izgovorjeni znesek, ko sta kupila od njega hišico.

60letnico svojega rojstva je praznoval te dni v krogu svojih sorodnikov in prijateljev Franc Pevec, posestnik v Slatini št. 1 pri Ponikvi, zvest naročnik in čitatelj »Kmetškega lista«. Bog ga živi še mnogo let!

Lep uspeh našega čipkarstva. Na razstavi domače narodne umetnosti iz Jugoslavije, ki je bila prirejena v Helsinkih (Finska), so dosegla popoln uspeh ročna dela, ki jih je razstavil Zavod za žensko domačo obrt v Ljubljani.

Zadnji pajdaš slovitega razbojnika Čaruge je bil na begu iz kaznilnice tako hudo ranjen, da bo bržčas umrl.

Obsojen vseučiliški profesor. Zagrebško sodišče je obsodilo na 6 tednov zapora profesorja na vseučilišču v Zagrebu dr. Mikuličiča, ker je hudo žalil bivšega (sedaj že pokojnega) rektorja zagrebškega vseučilišča dr. Belobrkca.

Ponarejeni kovanci po 50 dinarjev so se pojavili v Ptuj in v Ljubljani. Ponarejeni so baje precej dobro, samo »cvenk« ni dober.

Enodnevni tečaj o rezi v vinogradu se vrši v soboto dne 10. februarja t. l. na banovinski vinarski in sadjarski šoli v Mariboru. Pouk je teoretičen in praktičen ter traja od 8. do 12. in od 14. do 18. ure.

Poziv k prijavi poskusnih zemljišč za izvedbo primerjalnih gnojilnih poskusov h krompirju. Da bi dognala dopustnost mešanja apnenega dušika s superfosfatom tik pred gnojenjem in bi obenem pokazala kmetovalcem na vzgledih uspešnost umetnega gnojenja v primeri z gnojenjem s hlevskim gnojem, namerava napraviti Kmetijska poskusna in kontrolna postaja v Ljubljani letos spomladi večje število triparcelnih primerjalnih gnojilnih poskusov v izmeri po 900 m² krompirju kot poskusnemu sadežu. Kmetovalci s teritorija Kmetijske poskusne in kontrolne postaje v Ljubljani, t. j. iz bivše ljubljanske oblasti in iz sreza celjskega, ki imajo resno voljo delati take poskuse in razpolagajo ob kaki javni poti z njivo, ki jo nameravajo obdelati letos s krompirjem, naj se prijavijo. Prijave sprejema pismeno in ustmeno do 10. februarja t. l. Kmetijska poskusna in kontrolna postaja v Ljubljani, Tyrševa cesta 38. V pismeni prijavi naj prijavitelj navede čitljivo svoje ime in priimek, nadalje kraj in hišno številko svojega bivališča, kakor tudi pošto in železniško postajo. Postaja bo dala poskusniku potrebna umetna gnojila na razpolago; za njihov prevoz, kakor tudi za hlevski gnoj, za sadež in za delo pa bo moral skrbeti poskusnik sam.

Vesti iz sveta

Bolgarski Čaruga. Roparja Stojkova, ki je mnogo let strahoval cele okraje v Bolgariji, so te dni zalotili orožniki, ki so njega in nekega njegovega tovariša ustrelili, ker se nista hotela udati.

Ogromna odškodnina. Zavarovalne družbe, pri katerih je bil zavarovan ponesrečeni francoski parnik »Atlantique«, morajo po izreku trgovskega sodišča v Parizu plačati lastnikom 170 milijonov frankov ali skoro 1 milijardo dinarjev odškodnine.

Žitni monopol bo uvedla Bolgarija. Vlada bo določala tudi cene.

»Jajčji urad« bodo dobili v Angliji, kjer nameravajo uvoz jajc celo iz lastnih kolonij omejiti; poseben urad pa naj bi nadziral trgovino z jajci.

Vsa vseučilišča so zaprli v Španiji zaradi dijaških političnih stavk in nemirov.

Avstrijska letalka Marjeta Weiss je padla 400 metrov globoko s svojim letalom brez motorja in se ubila.

Italijani in Angleži v Afriki. Egipt stoji, kakor znano, pod angleškim protektoratom. Na Egipt pa meji italijanska kolonija Tripolis, kamor so lani poslali Italijani za guvernerja bivšega ministra za letalstvo Balba. Ta je začel prodirati proti jugu in zapadu, da razširi italijansko ozemlje, pri tem pa je naletel na odpor Angležev, ki hočejo na vsak način italijansko prodiranje ustaviti.

200.000 človeških žrtev je baje zahteval zadnji veliki potres v Indiji. Potres so imeli pa tudi na južnem Kitajskem, a o tem ni poglobnih poročil.

Velike skladišče orožja je našla in zaplenila avstrijska policija v Schwechatu pri Dunaju.

Delavci iz Poljske, ki so bili doslej zaposleni v Franciji, so se začeli trumoma vračati domov.

Za armado izdajo Japonci po proračunu 450 milijonov jenov, za mornarico pa 490 milijonov.

Za rodbine rudarjev, ki so se ponesrečili pri zadnji nesreči v Duchcovu, so nabrali že nad 600.000 čeških kron prostovoljnih darov.

22 turških mošej so zaprli »brezbožniki« v sovjetski Rusiji in sicer v Taškentu in v Samarkandu. Poslopja bodo porabili za kinematografe.

Potopljene nemške vojne ladje, ki so jih Nemci sami takoj po vojni potopili v angleškem pristanišču Scapa-flow, bodo zopet dvigali; na dnu morja leži še 10 velikih nemških vojnih ladij.

Največje doslej izrečeno denarno kazen v Franciji bo moral plačati — če jo bo — angleški major Langton, katerega je francosko sodišče obsodilo zaradi tihotapstva z valutami na 22 in pol milijona frankov globe.

Umetni diamanti. Iz Newyorka poročajo, da se je profesorju Mockee-ju posrečilo iznajti nov način za pridobivanje »umetnih« diamantov. Profesor trdi, da bo padla cena diamantov na eno desetino današnje cene, čim se bo pričelo izdelovanje diamantov na debelo.

Nad 4000 praznih stanovanj je v Brnu na Moravskem.

Japonci so zgradili Mandžuriji nad 50 velikih letališč, nad 2000 km cest in preko 1000 km novih železnic. Rusi ne vidijo v teh gradnjah nič drugega ko vojne priprave.

1 milijon letalcev-pilotov namerava dati izšolati sovjetska vlada prihodnja 4 leta.

Tlakovanje cest z okroglim svežim lesom

Tak način tlakovanja cest so za poizkušnjo uvedli na Danskem. Bukove hlode razžagajo v 10 cm dolga polena in jih po potrebi prekoljejo, da so posamezna polena do 14 cm debela. Ta polena potem polagajo na cesto in vmesne prostore napolnijo s peskom. Da ne bi les predčasno prišel gniti, ga polijejo z vodo in potrosijo z impregnirno soljo, potem pa zalijejo vmesne prostore in površino z asfaltom ter nato potrosijo z drobnim peskom. 1 m² take ceste je stal na Danskem okoli 80 Din. Ali bi se pri nas tak način tlakovanja cest izplačal ali ne, je vprašanje, ki ne spada v naš list. Hoteli smo samo povdariti, kakšno važnost polagajo drugod na les kot gradbeni material, da bi mu s tem dvignili prometno vrednost. Dasi se pri nas mnogo krajev preživlja od lesa, se zelo malo ali nič ne polaga važnosti na tehnično izrabo lesa v domačem gospodarstvu.

Semenski krompir

najboljše vrste v vsaki množini dobavlja

„Ekonom“

Ljubljana, Kolodvorska ulica šte. 7

Sejmi

4. februarja: Beltinci.
5. februarja: Borovnica, Dobrna, Murska Sobota, Sv. Peter pod Sv. g.
6. februarja: Ptuj.
7. februarja: Gornji Logatec.
8. februarja: Št. Jernej.
9. februarja: Mengeš, Zagorje, Grahovo, Konjice, Pilštanj.
10. februarja: Sv. Jurij ob Južni železnici.

Valute

1 ameriški dolar	Din 35-90
1 nemška marka	Din 13-60
1 švicarski frank	Din 11-10
1 angleški funt	Din 180-—
1 francoski frank	Din 2-25
1 češkoslovaška krona	Din 1-70
1 italijanska lira	Din 3-—
1 italijanska lira	Din 3-02

Tem kurzom, ki veljajo za čas od 15. maja 1933, se mora do nadaljne odredbe dodati še 28% na ime »prima«.

Avstrijski šiling je popustil na 9-05.

Tržne cene

v Dravski banovini

Voli, žive teže, I. vrste	1 kg Din 4-— do 4-50
Voli, žive teže, II. vrste	1 kg Din 3-— do 3-50
Voli, žive teže, III. vrste	1 kg Din 2-— do 3-—
Krave, žive teže, I. vrste	1 kg Din 2-— do 3-50
Krave, žive teže, II. vrste	1 kg Din 1-90 do 2-50
Teleta, žive teže	1 kg Din 4-— do 5-50
Prašiči, debeli, živa teža	1 kg Din 7-— do 8-—
Prašiči, debeli, zaklani	1 kg Din 10-— do 11-—
Prašiči, 3-4 mes. stari	1 kom Din 200-— do 350-—
Kokoši	1 kom Din 18-— do 25-—
Piščanci	1 kom Din 15-— do 20-—

Pridelki:

Pšenica domača	100 kg Din 125-— do 140-—
Rž	100 kg Din 100-— do 125-—
Oves	100 kg Din 90-— do 100-—
Koruza stara	100 kg Din 105-— do 110-—
Koruza umetno sušena	100 kg Din 105-— do 110-—
Ječmen	100 kg Din 100-— do 110-—
Ajda	100 kg Din 115-— do 125-—
Fižol	100 kg Din 250-— do 290-—
Krompir	100 kg Din 50-— do 70-—
Jabolka	1 kg Din 3-— do 5-—
Hruške	1 kg Din 4-— do 6-—
Slama	100 kg Din 30-— do 40-—
Mleko	1 liter Din 2-— do 2-50
Smetana	1 liter Din 10-— do 13-—
Sir	1 kg Din 16-— do 22-—
Surovo maslo	1 kg Din 20-— do 24-—
Gobe, suhe	1 kg Din 40-— do 50-—
Seno sladko	100 kg Din 40-— do 50-—
Drva za gorivo, trda, 1 kub. m	Din 80-— do 120-—
Drva za gorivo, mehka, 1 kub. m	Din 60-— do 80-—

Kmetiska posojilnica ljubljanske okolice

reg. zadruga z neomejeno zavezo

v Ljubljani, Tyrševa (Dunajska) cesta 18 (v lastni palači)

obrestuje vse hranilne vloge po najugodnejši obrestni meri in brez vsakega odbitka

Rentni davek plačuje posojilnica sama

Tekom 51 letnega poslovanja so hranilne vloge narastle na nad Din 230 milijonov
Izkazane rezerve znašajo „ „ 10 „

Poleg lastnega premoženja jamči za varnost vlog nad 6.500 zadrugarjev neomejeno z vsem svojim premoženjem, kar predstavlja milijardno jamstvo in popolno varnost vseh vlog

Radio

najvažnejše iz poročila od 4.—11. februarja 1934

Nedelja, 4. februarja. 7.30: O gnojilih in gnojenju I. (Ing. Turk Jakob) — **8.15:** Poročila — **10:** Predavanje za delavce: Statistika (prof. V. Štrukelj) — **11.15:** Koncert pevskega zbora Koroških Slovencev iz Kot-mare yesi — **16:** O konjereji v Dravski bano-vini (dr. Veble Franc) — **20.30:** Slovenske pesmi v reproduc. glasbi.

Ponedeljek, 5. februarja. 12.15: Izlet v tuje kraje (reproduc. instrum. koncert) — **12.45:** Poročila — **18:** Gospodinska ura: Prehrana in naše telo (ga. Kumelj) — **18.30:** Zadnja Indija (Ing. Ferdo Lupša) — **20:** O štednji (dr. Murko).

Torek, 6. februarja. 12.45: Poročila — **19.30:** Na razvalinah budističnega mesta v Siamu (ing. Ferdo Lupša) — **21.15:** Harmo-nika solo, g. Kokalj — **22:** Čas, poročila.

Sreda, 7. februarja. 19: O narodni vzgoji (dr. Stanko Gogala).

Četrtek, 8. februarja. 12.15: Ruske repro-ducirane pesmi — **12.45:** Poročila — **18:** Go-spodinja in zdrava prehrana (ga. Humekova) — **19:** Pogovor s poslušalci (prof. Prezelj) — **20.45:** Dolinškov šramel kvartet.

Petek, 9. februarja. 12.45: Poročila — **19:** Sokolstvo. — **19.30:** Izleti za nedeljo (dr. Rudolf Andrejka).

Sobota, 10. februarja. 13: Čas, ciganski orkestri na ploščah — **18.10:** Zabavno pre-davanje (Viktor Pirnat) — **19:** Ljudski nauk o dobrem in zlu (dr. Veber) — **20.45:** Sloven-ske narodne v vprašanjih in odgovorih.

Nervoznost in slabokrvnost

imata za posledico abnormalno slabost črevesnega gibanja, kar vodi do nakopičenja strupenih in telesu škodljivih snovi v vsem organizmu, ki tako oslabljen ne more več redno in nemoteno vršiti svojih prevažnih funkcij.

Z rednim uživanjem zdravilnega PLANINKA-ČAJA -BAHOVEC se črevesno gibanje okrepi, nastane pravilno odvajanje in se tako rešimo škodljivih strupenih usodlin. Kri se vsled zdravilnih sestavin planinskih zelišč Planinka-čaja očisti in razredči, ter se na ta način osveži ves notranji stroj našega telesa, ki se tako usposobi dovajati živcem za obnovo potrebno hrano.

Zahtevajte v Vaši lekarni edino zdravilni Planinka-čaj-Bahovec v plombiranih zavitkih po 20 Din in z napisom proizvajalec

LEKARNA Mr. BAHOVEC LJUBLJANA

Reg. br. 12500 — 20. VII. 1932.

Kje je Vaš denar popolnoma varno naložen?

V MESTNI HRANILNICI LJUBLJANSKI Prešernova ul. 3

Zakaj njen vlagatelj ne more utrpeti izgube?

Ker mora Mestna hranilnica nalagati denar na varen način, in jamči za morebitni primanjkljaj poleg rezerv vse premoženje mesta Ljubljane in vsa njegova davčna moč.

Kaj tvori mestno premoženje? 42 velikih hiš, 19 vil, šole, elektrarna, plinarna, klavnica, tramvaj in druge stavbe in zemljišča.

Vlagajte denar po čekovnih položnicah na čekovni račun št. 10.533 ali med uradnimi urami od 8. do 12. Poslužujte se varčevanje domačih hranilnikov in za pupilne naložbe sodno depozitnega oddelka. — Telefoni 2016, 2616.

Ugodno obrestovanje — Vloge na knjižice in tekoče račune znašajo nad 420.000.000 —, rezerve nad 11 milijonov

PRESKRIBITE SI ZA ZIMO

zimske sukne, obleke in perilo iz lastne tovarne „TRIGLAV“. Obleke in perilo se izdeluje tudi po meri v najnovejši fazoni in najnižji ceni

JOSIP OLUP LJUBLJANA

Stari trg 2 (na vogalu) Pod Trančo 1 in Kolodvorska ul. št. 8.

TISKOVINE

vseh vrst: trgovske, uradne, reklamne, časopise, knjige, večbarvni tisk hitro in poceni!

TISKARNA MERKUR LJUBLJANA GREGORČIČEVA št. 23

Tel. 25-52. Telegram: Tiskarna Merkur

Izšla je nova kuharska knjižica

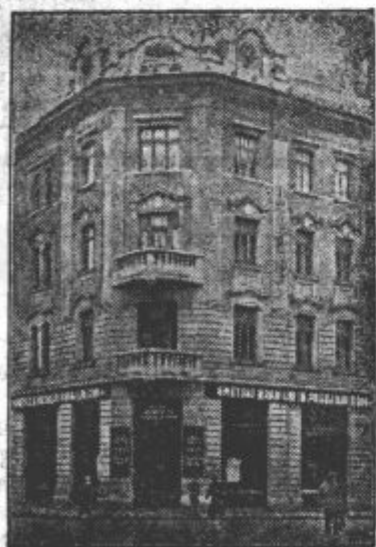
za ceneno in tečno hrano iz domačih pridelkov. Cena 10 Din. Naroča se pri B. R., Rožna dolina pri Ljubljani, Cesta XVII, šte. 20.

Kupim hranilno knjižico

Kmečke hranilnice v Šmartnem pri Litiji z vložkom okoli 3000 — Din proti takojšnjemu plačilu. Ponudbe poslati upravi lista pod šifro »Takoja«.

NAŠA NOVA PRATIKA je izšla.

Vsak bo zadovoljen z njo. Vsebina je izbrana za podeželske razmere. Izredno je praktična in podučna za našega kmetkega človeka, o čemer se vsak lahko sam prepriča. Stane Din 5.—. — Zaloge je omejena, zato treba takoj naročiti. (Trgovci znaten popust.) Sprejemamo še stalne zastopnike in preprodajalce. — Pišite na: Uprava „Naše nove pratike“, Ljubljana, Pražakova 8.

DENAR naložite najbolje in najvarneje pri domačem zavodu

KMETSKI HRANILNI IN POSOJILNI DOM

reg. zadr. z neomejeno zavezo

v LJUBLJANI, Tavčarjeva (Sodna) ulica št. 1

Telef. št. 28-47. Rač. pošt. hran. št. 14.257. Brzjavi: „Kmetški dom“. Žiro rač.: Narodna banka

VLOGE na knjižice in tekoči račun obrestuje po 4%, brez odpovedi, po 5%, pri tromesečni odpovedi. — **JAMSTVO ZA VLOGE** presega večkratno vrednost vlog. Strankam nudi brezplačno poštne položnice za nalaganje denarja. Vložne knjižice drugih zavodov sprejema brez prekinitve obrestovanja. — **POSOJILA** daje na poroštvo, na vknjižbo in na zastavo premičnin in vrednostnih papirjev in v tekočem računu pod najugodnejšimi pogoji. **BLAGAJNIŠKE URE:** Ob delavnikih od 8—12½ in od 3—4½, le ob sobotah in dnevih pred prazniki od 8—12½ ure.

Podružnici: KAMNIK — MARIBOR

Stanje vlog: Din 35.000.000 —. Rezerve Din 1.200.000 —.